

Per 211/1908

10002709, 10

REPUBLIKA SLOVENIJA

Štev. 10.

GORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje **Anton Štrekelj**, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici.

Izdaja »Goriško kmetijsko društvo« v Gorici — Korenski trg št. 2. List izhaja v začetku in v polovici vsakega meseca ter stane 3 K na leto. Udje »Goriškega kmetijskega društva« dobivajo list brezplačno.

L. Štolfa

cvetličar v Gorici, sedaj v novi trgovini v hiši g. Seculina Corso Gius. Verdi št. 39 nasproti Medvedu priporoča svojo bogato zalogo raznega **semena** za vrte polja in travnike, kakor tudi razno grmičje za olepšavanje domov, veliko izbero vrtnic itd Nadalje se priporoča za izdelovanje svežih šopkov in vencev za vse slučaje

Anton Kuštrin v Gorici, (v lastni hiši) Gosposka ulica št. 25, priporoča svojo veliko trgovino jedilnega blaga po najnižjih cenah. Postrežba točna. Pošilja po železnici in pošti po naročilih. Za naročila iz dežele zadostuje dopisnica.

M. Poveraj v Gorici na Travniku priporoča svojo izborno trgovino.

Knjigoveznica Ivana Bednarika se je preselila v ulico della Croce št. 6, (nasproti „Šolskemu Domu“.)

Ivan Kravos Gorica na Kornu. Priporoča svojo sedlarske izdelke za lahko ali pa težko vožnjo.

Denar prihrani

kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

ANTON BREŠČAK

Gorica, Gosposka ulica št. 14

Via Signori lastna hiša kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero **pohištva vseh slogov**, za vsaki stan, priprostega in najfinerejega izdelka. Različno pohištvo iz železa, podobe na šipe in platno, ogledala, žime in platno.

Lastna delavnica za tapetirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Daje se tudi na obroke.

J. Kopač svečar Gorica, ulica sv. Antona 7. priporoča voščene sveče, med najboljših vrst; zajamčeno pravi pitalnce za čebele. Cene tako nizke, da izključujejo vsako konkurencu.

A. Primožič,

slovenski optikar Gorica na Kornju priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo optičnih izdelkov in vicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, daljnogleda, povečevalna stekla, tehtnice za mašč, mleko itd Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Ivan Bednarik v Gorici, via della Croce 6, priporoča svojo knjigovoznico.

Železna orala, koja potrebujejo le polovico vlačne moči od navadnih, lahko vodljive, pripoznane od prvih naših kmetovalcev za najbolje, se dobivajo v moji zalogi tukaj. Njih uzorec, kakor tudi uzorec njihov škropilnic proti peronospori se dobi v zalogi kmet. društva v Gorici. Uljudno se priporočam za odjemanje. **ŽIVIC** i **DRi. Trst, Trgovinska ulica št. 2.**

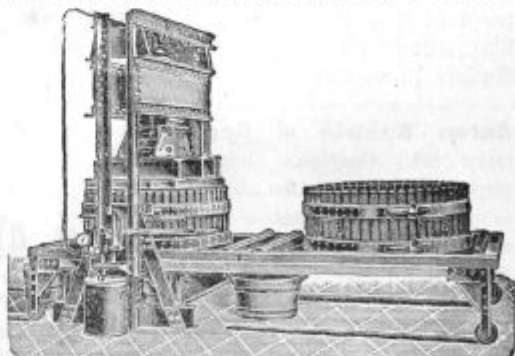
Peter Cotič čevljarsk mojster v Gorici Raštel št. 32 in Gosposka ulica št. 1. Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti dostavljajo.

za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, priznane in odlikovane

Najboljše vinske stiskalnice

so naše stiskalnice „Ereole“, najnovejšega in izvrstnega sestava s strojem za dvostruki in trajni pritisk; jamčimo da se sok popolnoma iztisnebolj ko pri vseh drugih stiskalnicah. Hidravličske brizgalnice „Syphonia“ so najboljše. Delujejo same. — Posode za grozdje, sadje, plugi za vinograde, sušilnice za sadje, ročne stiskalnice za seno, mlatilnice za seno, mlatilnice za pšenico, čistilnice

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvornice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju,
II. Taborstrasse 71.

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnam. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi kjer še nismo zastopani

„Goriško vinarsko društvo“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici, ima v svojih zaloga \dot{h} in prodaja naravna in pristna vina z Brd, z Vipavskega in Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorce vin pošilja na zahtevo Cene zmerne, postrežba točna in reelna. Sedež društva: Gorica, ulica sv. Antona št. 7.

Deset zapovedi za kmetovalca dobi vsakdo zastonj in prosto poštine lepo tiskane pri Ubald pl. Trnkoezy, lekarnar, Ljubljana na Kranjskem, Avstrija.

Pri gnojenju trositi je poleg Tomasova žindre ali superfosfata tudi

40 odstotne kalijevo sol.

To gnojilo je za polovico ceneje, nego žveplenokisli kali.

Glavno zastopstvo za Primorsko:

ARA & VIZZICH V TRSTU.

Zaloga pri:

Goriškem kmetijskem društvu ter Alpi & Co. v Gorici.

Knjižice o umetnih gnojilih brezplačno.

NARDINI & WOLF

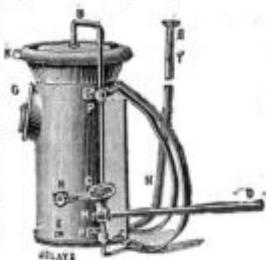
izključno zastopništvo tovarne „**ETERNIT**“ za celo Primorsko cementne asbestove plošče za pokrivanje streh

Gorica via Vetturini št. 11

Najboljši krov sedanosti Eternit-Skrilj, lahek, čvrst, varen proti burji, nevihti in ognju

Originalne francoske pripravne svetovne trgovine
so najboljše in dobro znane vsem vinogradnikom.

Posebno se priporočajo:
škropilnica „Eclair“ proti
peronospori; — žveplalnik
„Torpille“ proti grozdni
plesnobi; vbrizgavnica „Ex-
celior“ proti trtni uši;
acetilenska svetilka „Me-
dusa“ proti kiseljaku. Kot
nadomestilo navadni ras-
topini modre galice in
vapna je rastopina „Eclair-
Vermorel“, ki se takoj

napravi je pripravna, jako vspešna, se prime lista itd. itd. Nadomestni deli za vse pripravne

Ceniki in vpis prosto poštnine in brezplačno ako za zahteva pri edinem zastopniku za Avstrijsko-Ogersko

T. Doswald, Trst Piazza Lipsia št. 6.

Prosiva zahtevati listke!!

Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec v Gorici
pred nadškofijo št. 11.

Največja zaloga vseh stavbnih potrebščin, kakor: cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja, pečij, štedilnikov po brezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga stavbenih nositeljev v Gorici. Pocinkana žica za vinograde po znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je vkupil pri naju za 100 K blaga.

Pozor! Eno krono nagrade

Pozor! Eno krono nagrade

Prosiva zahtevati listke!!

PRIMORSKI GOSPODAR

List za povspesevanje kmetijstva v slovenskem Primorju.

Ureduje *Anton Štrekelj*, ravnatelj slovenske kmetijske šole v Gorici.
Izdaja „Goriško kmetijsko društvo“.

Štev. 10.

V Gorici, dne 30. junija 1908.

Tečaj IV.

Cepljenje trt v oko in v piščalo.

O tem cepljenju smo v našem listu že ponovno pisali. Nekateri so o njem brali, drugi pa ne. Naše čitatelje bi sicer lahko samo opozorili na prejšnje številke, toda mnogo njih nima več listov ali pa jih je kam založilo. Več kmetovalcev nas je zato naprosilo, naj bi v listu še enkrat opisali to cepljenje. Naj jim bo vstreženo! Sedaj je najboljši čas za to delo in gotovo pride opis marsikomu prav.

Pred vsem bodi povedano, da po tem načinu ne cepijo še drugod in je to domača iznajdba. Pred 8 leti je podpisani pričel s cepljenjem v oko, katero delo je tudi temu in onemu pokazal. Ker je bil uspeh dober, razširilo se je to cepljenje kmalu. Osobito so se ga lotili Vrtojbenčanje.

Cepljenje v oko je prav za prav popolnoma enako cepljenju sadnega drevja v oko; edina razlika obstoji v tem, da je treba postaviti oko na člen in sicer ravno na tisto mesto, kjer je rastle prej divje oko, katero se z lubadom prereže in privzdigne. V ta namen je treba odbrati cepič, ki je dovolj razvit in se maja (se dá lubad privzdigniti). Tu se prereže za pol cm nad očesom lubad povprek in nato se napravi od te zareze ob strani očesa podolgič dve zarezi, ki se za 1 cm pod očesom križata. Ko je lubad na ta način od vseh strani prerezan, prime se oko z dvema prstama ter se vpogne na stran, da se z odrezanim lubadom vred odtrže od cepiča. Paziti je pri tem, da se nahaja pod očesom srce, to se pravi, da je ostal pod očesom nastavek za nadaljno raščo, da je toraj votlina pod očesom izpolnjena. V nasprotnem slučaju se oko ne bi prijelo.

Še predno smo pa oko odtrgali, pripraviti si moramo podlago. Na divji trti odberemo si ravno, krepko mladiko in na ti člen blizu tal, ki nima zakotnega poganka. Približno $\frac{1}{2}$ cm nad odbranim očesom prerežemo lubad povprek in nato podolgič preko očesa, ki se s tem razreže na dve polovici. Lubad z očesom vred se nato s pomočjo lesene ali koščene zagozdice privzdigne in za lubad se vtakne plemenito oko. Nato se lubad še z gumijevem trakcem obveže in delo je končano. Pomniti je treba, da se divjega poganka nad očesom ne prikrajša in tudi druge trtne poganke se mora pustiti, da rastejo. Šele pozimi se prereže pogank nad vtaknjениm očesom, da zamore to pognati.

Tako se cepi v oko. Prav podobno temu je cepljenje v piščalo. Pri tem cepljenju pustiti je na očesu lubad okoli in okoli; ravno tako je privzdigniti lubad na podlagi okoli in okoli mladike.

Najprvo delo, ko cepimo, je, da si naberemo primerne cepiče, ki jih denemo v mokro cunjо, da ne uvenejo. Kedar beremo cepiče, paziti moramo, da so 1. prave vrste, 2. da se dajo dovolj majati in 3. da nimajo zakotnih pogankov (baštardov). Očes, poleg katerih rastejo zakotni poganki, ne moremo rabiti, ker se ne dajo odtrgati ali pa se napravi spodaj prevelika votlina. Prav mičkени poganki ne dražijo dosti.

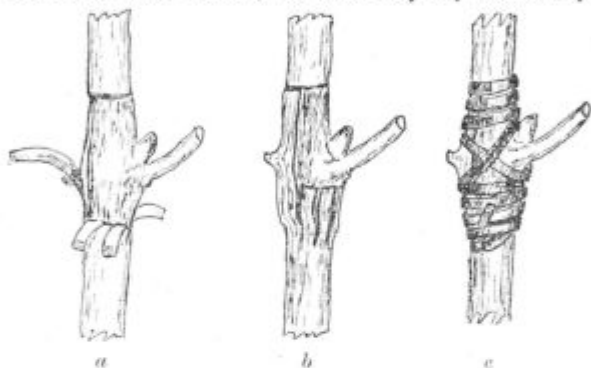
Ko gremo cepit, odberemo si na trti primerno mladiko in primeren člen, ki tudi nima zakotnega poganka. Za 1 cm nad očesom prerežemo lubad v podobi kolobarja ter ga nato privzdignemo tako, kakor kaže črka a v podobi 17. Sprednji in stranski del lubada se potem prikrajša tako, da se ravno odreže divje oko, zadnji lubad pa se pusti neprikrajšan. Ž njim se zagrne rano na vtaknjениm plemenitem očesu.

Čim se je to dovršilo, dobiti moramo hitro primerno debel cepič in na tem člen, ki je tako zavit, kakor je člen na podlagi. Če je toraj podlaga na členu, kjer mislimo vtakniti oko, ravna, mora biti raven tudi člen na cepiču. V nasprotnem slučaju se nerodno veže.

Za 1 cm nad odbranim očesom se lubad na plemeniti mladiki v kolobarju zareže in ravno tako tudi za 1 cm pod očesom. Na eni ali drugi strani se mesto tega mladika lahko kar gladko prereže. Nato se napravi na nasprotni strani očesa v lubad zarezo podolgič in s pomočjo lesene ali koščene zagozdice se lubad privzdigne. Noža ne smemo rabiti v ta namen, ker drugače lubad od železa počrni. Včasih je treba privzdigniti lubad do pod očesa. Šele nato se oko z lubadom

(s piščalo) vred odtrže in takoj nastavi na pripravljeno mesto na podlagi. Tudi tu je treba paziti, da ostane pod očesom srce.

Plemenito oko mora priti na ono mesto, kjer je rastlo prej divje. Ko se je potem divji lubad razgrnil nad „piščalo“, poveže se cepljeno mesto z gumijevim trakcem. Vezati je pričeti pod očesom. Ko se je trakec spodaj dvakrat ovil, preide se z vežnjo ob strani očesa na gornji del, kjer se trakec tudi dvakrat ovije in se nato zopet preide na nasprotni strani pod oko. Spet se spodaj gumijo dvakrat omota ter se jo potem vnovič nategne navzgor in sicer na tisti strani očesa, po kateri se je prišlo prej dol. S tem se napravi ob strani očesa z gumijo nekak križ, ki ima namen, da oko boljše pritiska k podladi. Ko

Pod. 17. Cepljenje trt v piščalo.

se je zgornji del cepljenega mesta popolnoma obvezal, gre se vezat v tretje dol in sicer po oni strani, po kateri se je ovivalo v prvo gumijo navzgor. S tem nastane še en gumijev križ. Nato se omota popolnoma spodnji del cepljenega mesta in nazadnje se konec gumije zaveže tako, kakor se dela navadno pri zelenem cepljenju. Kdor se ne more naučiti vežnje po predpisih, naj si pa sam najboljše iznajde. Opozarjam pa, da se je obvezovalo na popisani način pri zelenem trtnem cepljenju v člen.

Sedaj je delo končano. Cepljeno mladiko je dobro, če se priveže na kak kol, da je veter ne odlomi in da se boljše razvija. Ostalo mladje na divji trti pa se pusti, naj prosto raste. Kvečemu, da se nekoliko zredči, ako je pregosto. S tem dobi cepljena mladika več zraka in svetlobe in zato vtaknjeno oko do zime boljše dozori. Po osmih dneh pa je pregledati cepljenje in tam, kjer je pričela gumija trto zajedati, treba jo je odvezati. V tem času se navadno že pozna, ali se je oko prijelo ali ne.

To cepljenje v piščalo je sicer nekoliko bolj nerodno od prvega cepljenja, toda uspeh je navadno boljši. Včasih se prime tudi 95 in še več odstotkov. Priporočamo pa, da se cepi še za časa. Najboljši čas je zdaj okoli sv. Petra. Skušnje so pokazale, da se cepi lahko že od polovice junija naprej do polovice julija. Bolj pozno ne bi priporočali cepljenja v piščalo, ker se oko ne zreja tako dobro in pozimi rado pozebe. Za bolj pozno cepljenje je boljše delati po prvem načinu ker oko po tem načinu vtaknjeno nekoliko prej dozori.

Vsled tega, ker se trta ni nič prerezala in je nabirala celo leto redilne snovi, se močno okreпча in zato požene naslednje leto iz vtaknjene očesa tudi do 8 cm dolg poganek. Prednost pred zelenim cepljenjem je toraj velika. Osobito pa se priporoča ta način cepljenja za one trte, ki so bile preslabostne za zeleno cepljenje ali se nahajajo med starejšimi že cepljenimi trtami.

Ako cepimo take trte v zeleno, ne moremo jih obirati in škropiti, zato jih zatrejo ali divji poganki ali peronospora. Pri cepljenju v oko ali v piščalo pa se razvije poganek istočasno, kakor druge trte; zato se tudi lahko z drugimi trtami vred škropi. Še posebno važen je ta način cepljenja, ako hočemo oprhljive in druge malovredne trte precepiti. Če vtaknemo na kaki spodnji mladiki plemenito oko, imamo lahko obenem pridelek, med tem pa se razvija plemeniti poganek, ki se v tretjem letu pripogne. S takim cepljenjem ne izgubimo nobene letine. —

Mi priporočamo našim vinogradnikom, ki imajo godne trte naj poskušajo to cepljenje. Ako smo sadili letos okoreničenke, lahko jih sedaj že cepimo. Tudi če se prvi poskus ne posreči. Kaj to! Saj se trta s tem cepljenjem ne pokvari.

Št.

Kako naj se plačuje mleko pri mlekarnicah ali mlekarskih zadrugah?

(Maksimiljan Ripper, adjunkt c. kr. kemič. poskuševališča v Gorici.)

Naše mlekarske zadruge na Primorskem plačujejo mleko še vedno po litru ali pa po kilogramu. Ne glede ali je prinesel zadržnik

gosteje ali redkejše mleko, plača se liter ali kilogram vedno po enaki ceni. Dasi se plačujejo vsi kmetijski pridelki ne le po množini, ampak tudi po dobroti, se ta način plačevanja pri mleku na Primorskem ni še uvedel. Pri kupovanju vina, ječmena, sladkorne pese, krompirja, oljk, sadja, svilodnih mesičkov, volov, krav itd., pride vselej najprvo v poštev dobrota in še le za njo množina blaga, kar je tudi opravičeno. Ako je kmetovalec svoje poljske rastline umno obdeloval, samo da zboljša kakovost pridelka in je imel pri tem večji strošek, sme tudi zahtevati, da se mu tak pridelek primerno dražje plača.

Plačevanje mleka po njegovi dobroti je posebno velike važnosti, bodisi da se mleko naravnost zaužije, ali pa podela v maslo ali v sir; za oba slučaja ni za mlekarnico ali mlekarsko zadrugo isto, ali plačuje mleko po množini ali po dobroti, ampak je to za njo zelo važno.

Da se določi mleku prava vrednost, je treba poznati natančno one snovi, ki napravljajo mleko gosto. V praksi se ne ozira na to, ali se mleko naravnost porabi, podela v maslo ali sir in zadošča le priprosto znanje, spoznavati dobroto mleka po zunanosti. Največjega pomena je mlečna tolšča in odstotki te pridejo v poštev ne le pri mleku, ki se naravnost porabi, ampak tudi pri mleku, ki se podelava v maslo ali v sir. Iz prej navedenih uzrokov je treba dobiti priprost in hiter način, s pomočjo katerega se dá določiti množina tolšče nahajajoče se v mleku.

Skoraj povsod drugod se plačuje mleko po odstotkih tolšče, ki se nahaja v njem, kar je velike veljave ne le za zadrúžnika, ampak tudi za mlekarnico ali zadrugo samo.

Tolsto mleko je gosteje in okusneje ter se vsled tega dražje proda. Tako mleko se išče in se ceni tudi v kupčiji. Ako bi se plačevalo mleko po odstotkih tolšče, pokladal bi vsak kmetovalec svoji živini boljšo hrano, kakor so n. pr. otrobi, lanene, oljne pogače in redil bi v hlevu le one krave, ki dajejo sicer manj a gostejega mleka.

Ako plačuje mlekarnica mleko po odstotkih tolšče, bo skrbel vsak zadrúžnik, da bo prinašal bolj tolsto mleko, ako pa plačuje mlekarnica mleko po množini, se zadrúžnik ne bo brígal za dobroto, ampak le za množino. Prva bo z drugo gotovo tekmovala. Ako se podelava mleko v surovo maslo in tolsti sir, je plačevanje istega po odstotkih tolšče neobhodno potrebno.

Iz gostejega mleka se dobi gotovo več surovega masla ali mastnega sira in stroški pri podelavanju takega mleka ostanejo isti, kakor če bi se podelavalo redkeje ali bolj vodeno mleko in ni isto

ali dobim obenem in istem času pri enakih stroških iz 100 delov mleka 3·5 ali 4 *kg* masla.

Mlekarnica, ki podelava mleko v maslo ali tolsti sir, je iz navedenih vzrokov naravnost primorana plačevati mleko po njegovi dobroti ali odstotkih tolšče. Po tem načinu se plačuje mleko v Nemčiji, na Francozkem, na Holandskem, na Danskem in v Ameriki, pa tudi na Avstrijskem je večina mlekarnic, ki podelavajo mleko v maslo in tolsti sir in plačujejo zadružnikom prinešeno mleko ne po množini, ampak po dobroti istega.

Na tolščo preišče se mleko v mlekarnicah ali pa se pošljejo male množine mleka v preiskavo kakemu državnemu kemičnemu poskuševališču, kakor tu pri nas c. k. kmetijsko-kemičnemu poskuševališču v Gorici.

Več je načinov po katerih zamore določiti tolščo v mleku, seveda le nekako približno, tudi neizšolanec in zadošča, da se mu to ravnanje le parkrat pokaže. Če se prepusti določevanje tolšče načelniku ali mlekarju dotične mlekarnice, vzbudi to od strani nekaterih članov nezaupanje, posebno pa tedaj, ko prinašajo nekateri člani gosteje mleko ali so poleg vsega še celo v sorodu z udi načelstva ali s poslovodjem.

Ako se določijo mleko v preiskavo enemu ali drugemu državnemu poskuševališču odpadejo vsi prejšnji pomisleki. Poskuševališče ravna popolnoma nepristranski. Ono določi odstotke tolšče mleka, ki je bilo poslano v preiskavo pod to ali ono številko, ono ne ve čegavo je dotično mleko, določi odstotke tolšče natančno, ker opravljajo ta posel izšolani strokovnjaki, ki so v tem opravilu izurjeni.

Tu zadošča, da mlekarnica nabira preiskovalne vzorce mleka posameznih društvnikov in to po navodilih, ki sledijo tu.

V posebnem za to prirejenem zabožku se nahaja toliko poskuševalnih steklenic, zaznamovanih s številkami, ki so v soglasju s številko knjižice posameznih zadružnikov ali članov mlekarnice, kolikor šteje zadruga članov.

Vsak teden po enkrat, ko prinese zadružnik mleko v mlekarnico in se udom načelstva ali poslovodju primerno zdi in poljubi, premeša prinešeno mleko posameznih društvnikov vsako za sé do dobrega in vzame z nategačico, ki se nahaja v zaboju, nekoliko mleka ter pusti to mleko iz nategačice v poskuševalno steklenico, v kateri se nahaja mala množina neke tekočine, ki zabranjuje, da se mleko ne pokvari. Deti je toraj toliko mleka v poskuševalno steklo, kolikor zajme na-

tegačica in sicer vsak teden po enkrat, toraj štirikrat v enem mesecu. Vsakokrat ko se dene mleko v poskuševalno steklo, zamašiti je dobro z zamaškom in do dobrega stresti, da se dostavljeno mleko pomeša s tekočino ki je bila na početku v poskuševalnem steklu.

Koncem vsakega meseca, ali ko se je vzela zadnja ali četrta poskušnja, se zabojček s ključem, zaklene ali zapre in odda na bližnjo pošto, pod naslovom: „C. k. kmetijsko kemično poskuševališče v Gorici“ in plača poštnino 60 vinarjev za vsak tak zabojček. Vse to stane toraj mlekarnico vsak mesec le 60 vin. poštnine in 12 vin. za vozni list, toraj skupno 72 vin. Ko ta zabojček z mlekom doposlanim v preiskavo dospe na lice mesta odpošlje poskuševališče drug prazen zabojček, kateremu se prilega ključ prej odposlanega, ki ga je mlekarnica obdržala. Ta doposlani zabojček služi zopet za nove poskušnje.

Ko c. k. kmet. kemično poskuševališče zabojček z uзорci prejme, preišče v posameznih steklenicah nahajajoče se mleko, vsako za-sé in pošlje izkaz o odstotkih tolišče za vsako posamezno številko dotični mlekarnici, da se prepriča o odstotkih tolišče, ki se nahajajo v preiskovanem mleku svojih združnikov.

Dasi je pravilneje vzeti poskušnjo od mleka posameznih udov vsak dan in sicer vselej vspričo donašalca, bodisi zjutraj ali zvečer, pokazalo se je v praksi da ni to neobhodno potrebno, ker med sestavo mleka namoženega zjutraj in zvečer ni znatnega razločka. Le mleko, ki je bilo namoženo opoldne je bolj redko. Pri nas na deželi molze se pa le zjutraj in zvečer.

S tem, da se vzame poskušnja mleka štirikrat na mesec po enkrat na teden in se dene vse skupaj v en in isti kozarec ali poskuševalno cevko, dobi se srednje mleko in pri preiskovanju povprečno množino tolišče v mleku namoženem v teku enega meseca. Pri tem načinu jemanja poskušenj mleka olajša se delo preiskovanja, istočasno odpada vsako daljno preračunjevanje povprečnih odstotkov tolišče. Ako bi se devale poskušnje mleka, ki so bile vzete v enem mesecu štirikrat, vsakokrat posebej, bi se moralo ono mleko preiskovati štirikrat.

Da se mleko spravljeno v poskuševalne cevke ne pokvari, nahaja se v vsaki teh par kapelj take tekočine, ki pomešana med ono mleko ne dopusti da bi se mleko pokvarilo ali spridilo.

Vsakokrat ko se dene nova poskušnja v poskuševalno cevko, naj se cevka dobro začepi in večkrat pretrese in preobrne, da se ona tekočina med dostavljeno mleko pomeša.

Da spozna vsakdo materijelno korist, ki jo donáša plačevanje mleka po odstotkih tolišče, naj navedem tu sledeči primer:

V neko mlekarnico se je prineslo vsak dan 400 l mleka. Iz njega se je dobilo 14 kg surovega masla, ki se je prodalo po 2·60 K. Ko se je uvedlo plačevanje mleka po odstotkih tolišče, pokazalo se je da so se odstotki tolišče v prinešenem mleku povišali za 0·2 odstotka, in iz onih 400 l mleka se je dobilo pri enakih stroških 0·8 kg surovega masla več, toraj mesto 14 kg, 14·8 kg po ceni 2·60 K za kilogram. Pridelalo se je toraj poprej skozi celo leto 14 kg po 2·60 K krat 360 = masla za 13104 K. Ko se je uvedlo plačevanje mleka po gostoti ali odstotkih tolišče, dobilo se je iz enake množine mleka 14·8 kg po 2·60 K krat 360 = za 13.860·8 K, toraj 756·8 K več.

Iz gornjega primera je jasno razvidno, da je plačevanje mleka po odstotkih tolišče vsestranski koristno. Vsak kmetovalec bo pričel pokladati svoji živini bolj tečno krmo, da dobi od nje gosteje ali tolsteje mleko; ker je pokladati živini tečne krme manj, nego slabeje, prištedi doma pridelano krmo in s prištedeno krmo redi lahko eno kravo več.

Krivo je mnenje, da bo krava, če se ji naloži v jasli mnogo in malotečne krme, vsled tega več molzla in dala boljše mleko. Če se krava tudi naloži s senom tako, da komaj diha, bo podelala v mleko le toliko krme, kolikor jo zamore podelati njeno truplo, vsa druga hrana gre neporabljena iz telesa. Naj se poklada toraj raje manj, pa bolj tečne krme.

Ko se uvede plačevanje mleka po odstotkih tolišče, bo vsak kmetovalec živino, ki veliko požre, dasi dáje veliko a bolj vodenega mleka, iz hleva odsíranil in držal le take krave, ki manj požro, a dado v primeri s povžito krmo sicer manj, pa gostejega ali bolj tolstega mleka.

Če se uvede plačevanje po odstotkih, bo vsakdo skrbel, da ne poklada živini preveč vodene krme, kakor repe in pese; pazil bo strogo da ne pride voda v mleko, ki jo marsikdo lahko v mleko zlije, če plačuje mleko po litru ali kg, ker mu to nič ne pomaga.

Kako bi lahko izkoriščali kobilice?

Kakor smo v prejšnjih številkah že poročali, prikazale so se tudi letos po Krasu kobilice v veliki množini. Toliko je teh skokonogih živali, da so po nekaterih krajih vso travo snedle, napravile pa obenem tudi na poljščini mnogo kvara. Celo na trtah, ki se nahajajo blizu travnikov je precej škode. Poznam posestnike, katerim so lansko leto in letos vničile zasajene trte. Bolj visoko speljanih trt ne glodajo navadni „konji“, marveč neke druge zelene, nekako gobaste kobilice. Proti temu živalskemu rodu bo treba se bojevati na življenje in smrt. Ali naj gospodarimo mi po Krasu ali naj kobilice. Če gre tako naprej in se mi ne ganemo, gospodarile bodo poslednje, kajti zadnji dve leti se je ta nesreča tako pomnožila, da nam je že skoraj vse seno požrla. Kaj bo šele prihodnje leto, ker živali skoraj nič ne zatiramo! Kako naj ugonobimo te požeruhe? Najboljše bi bilo, če bi znašli kako kobilično kolero ali drugo kužno bolezen, ki bi morila kobilice. Za sedaj ne znamo še za tako sredstvo, zato si moramo na drug način pomagati. Nekateri mislijo, da bi se jih mastilo z brano, drugi hočejo tresti razne prahe, ki kobilice razjedajo, tretji gonijo purane nad kobilice itd. Naše mnenje je, da bi bilo skoraj še najboljše, če bi jih mi kar lovili, bodisi z roko ali še boljše s pomočjo kake mrežice, s kakoršno se navadno lovijo metulji. To delo je sicer zamudno, toda najbolj uspešno, kajti pod brano pride le malo kobilic, ravno tako se jih s pomočjo prahu malo vgonobi, a purani se velike množine kobilic prehitro nasitijo in ne morejo več. Seveda se mora pašnja puranov iz gospodarskega stališča najbolj priporočati, ker zamorimo ž njimi škodljivce, obenem pa opitamo purane, ki se v jeseni jako drago prodajo. Če stane mlad puran $1\frac{1}{2}$ krono, pridobimo lahko pri vsakem puranu do jeseni $4\frac{1}{2}$ krone, kajti po 6 kron se lahko prodajo odrasle pičle. Kdor nakupi 100 pur, ima lahko 450 kron dobička in 100 pur sredenj kmet lahko preredi samo na svojem zemljišču. Seveda je treba puranom včasih tudi kaj drugega, ker samo od mesa niti človek ne mara živeti. Lahko se mu da zvečer nekoliko kuhanega krompirja, navadne solate ali kako drugo zelenjavo.

Dasi priporočamo purane in kokoši za lov kobilic, vendar moramo skušati tudi sami krčiti število skokonogcev. Za to delo so najbolj sposobni otroci, ker so bolj urni od velikih ljudi in tudi se lažje pripogibajo. Vlovljene kobilice deti je še žive skozi majhno odprtino

v zaprt koš ali zaprto vrečo. Ko sta koš ali vreča polna, zamorijo se kobilice najboljše na ta način, da se denejo v peč, kjer se je pekel prej kruh. Zamorjene kobilice dajo izvrsten gnoj, pa tudi kokošim najboljšo hrano. Šc vedno se spominjam, da smo nabirali kot otroci kobilice za ptiče in ti so jih rajši žrli kot meso. Toda če smo nalovili mnogo kobilic, ne moremo vseh naenkrat pokrmiti, zato bi priporočali našim Kraševsem, da bi se lotili sušenja kobilic. Pozimi bi bile sušene kobilice izvrsten dodatek navadni kurji piči in jajc, ki so meseca decembra in januarja jako drage, ne bi manjkalo. Popolnoma izkuhano meso, ki se posuši in zmelje, plačujemo sedaj kot kurjo pičo približno po 20 vin. kg in tudi še dražje. Posušene kobilice so pa mnogo bolj redilne in so kot kurja piča gotovo še polovico toliko vredne. Zato priporočamo našim Kraševcem, naj izkoriščajo to nesrečo na ta način.

Kobilice sušiti seveda ni prav lahka stvar, ker se rade prej usmradijo in pokvarijo, nego so suhe. Najboljše bi se sušile v sušilnicah, kakoršne rabimo za sušenje sadja ali pa v pečeh, katerih se more svilodne bube. Za silo pa se lahko uporabljajo tudi navadne krušne peči. Ko se kobilice v njih crejo, se ta seveda nekoliko osmradi, čim pa zakurimo vnovič v peči, vniči ogenj popolnoma duh in znamenja po kobilicah. Sicer pa denemo lahko kobilice tudi na kako podlago, da se peč ne onesnaži. V peči se kobilice na pol osušijo, potem pa naj se nekoliko osolijo in na solncu, podobno smokvam ali češpam, popolnoma posušijo. Zmlete v prah se jako dobro ohranijo in pozimi dajejo izborno pičo za kokoši in sploh vso perutnino.

Kmetovalci! Kobilic je letos toliko, da ni prav nič težavno za brzega dečka nabrati jih v enem dnevu 20 do 50 kg. Uporabljajte naš nasvet in imeli boste dvojen dobiček: prihodnje leto več sena in pozimi mnogo jajc!

Št.

GOSPODARSKE DROBTINICE.

Peronospora preti! Od vseh strani prihajajo k nam kmetovalci povpraševati, kaj je neka bela stvar, ki se je prikazala na zarodu. Podobna je nekaki plesnobi. Pritožujejo se, da vsled tega belega puha jagode odpadajo. Kakor smo se sami prepričali, ni to nič drugega,

kot navadna srupena rosa ali peronospora, ki se je letos prijavila osebito na grozdju. Mnogo škode je napravila neki že v Brdih, pa tudi po Vipavskem in v goriški okolici. Večinoma se jo dobi v bolj nizko ležečih vinogradih, osebito onih kmetovalcev, ki so se zanašali, da ne bo letos radi suhega vremena te bolezn. Sedaj jo imajo! Kdor ni škropil še v tretje, naj škropi! Tudi v grozdnje naj se vbrižgne nekoliko galice!

Kje je treba preščipavati trtno mladje? Pomnimo dobro: Mlado, še nerazvito trtno listje uporablja za razvoj redilne snovi, ki jih jemlje iz trte, staro, razvito trtno listje pa nabira in pretvarja redilne snovi (škrob, sladkor itd.) iz zraka. Razvitega listja ne smemo zato odstranjevati, ker bi pomenjalo to slabenje trte. Skrbeti pa moramo za to, da se ne razvija mlado listje, ki krade trti moč. Ko ima toraj trta dovolj listja, preščipnimo ji mladje, da se ne bo uporabljala trtna moč za nepotrebne mladike, marveč za napravo grozdja. Samo one mladike, ki jih prihodnje leto narežemo za zarod, naj se pustijo neprikrajšane, da se krepko razvijejo. Važno vprašanje nastane sedaj, ali naj se odstranijo, kje in kako novi zakotni poganki. Dokler so zakotni poganki še mladi, prikrajšajo naj se nad prvim listom. Ako bi jih popolnoma odstranili pognalo bi lahko oko na mladiki. Če smo pa pustili, da so se zakotni poganki bolj močno razvili in se je tud mnogo listov na njih že dobro razrastlo, potem ne smemo tako močno krajšati mladja, ker bi s takim delom odvzeli trti tudi razvite liste, za katere je uporabila ta mnogo svoje moči. Na močno razvitih pogankih je pustiti 2 do 3 liste več, nego na mladih. Seveda moramo gledati pri tem da ne nastane v vinogradu prevelika gošča. Vsi listi morajo priti na svetlo. V temi listi ne samo, da ne delujejo, marveč uporabljajo dostikrat celo živež od onih listov, ki se nahajajo na svetlem. Čim bolj razdaljene so toraj trtne vrste, bolj dolgo mladje lahko pustimo trtam in manj ga preščipujemo.

Krompir „Matilde“. Ta krompir, ki je pri nas še novost, sadi se meseca julija in do konca jeseni že dozori. Dež. odbor goriški je naročil večo množino tega krompirja, da ga razdeli v one kraje, kjer vlada pelagra. Ž njim se hoče namreč nadomestiti pridelovanje pozne turščice, ki prouzroča kakor znano, ako ne dozori dovolj, to bolezen. Bodemo videli, kako se sponesejo prvi poskusi.

Zelena piča se ne sme dajati živini, ako je že uvela, ker se napravijo v želodcu trde kepe, ki ne pridejo dovolj v dotiko z želodečnim sokom. Zato se piča ne prebavi dovolj in prouzroča dostikrat

napihovanje. Več kot 24 ur pred uporabo se ne sme kositi zelena krma. V nasprotnem slučaju ali se napol posuši, ali uvene ali pa se vgreje. Najboljše je, če se nakosi piča vsak dan po dvakrat: zjutraj in zvečer. V vročini nakošena krma uvene hitro, v rosi nakošena pa se vgreje.

Kumari trpijo, kakor smo v našem listu že pisali, jako radi od neke glive, ki prouzroča, da se listje posuši. Smod na kumarjih, kakor pravimo ti bolezní, se razvija osobito rad tam, kjer se napravlja močna jutranja rosa. Da ne bo na kukumarjih preveč rose, oziroma, da se ta rano zjutraj posuši, saditi je kumare v take lege, da posije na nje prvo solnce, toraj v vshodne lege ali pa vsaj v odprto ravnino. Kumarov se ne sme pustiti, da rastejo po tleh, marveč jim je treba dati oporo, da se vspnejo čim bolj visoko. Najboljše je, ako se nasloní visoko vejevje iz ene vrste na vejevje druge vrste, podobno kakor se dela to navadno pri ližolu pletencu.

Da vejevje bolj trdno stoji, dobro je, ako se napne na stlemenu iz konca na konc žica in šele na to se nasloni vejevje. Paziti pa je, kedar se kumari sadijo, da so obrnjenje vrste od vshoda proti zapadu, da posije toraj prvo solnce na obe strani nastalega grebena in se zato rosa hitro posuši.

Kdor hoče imeti debelo zeleno (šelin), naj ji pridno rahlja in zaliva z gnojnico. Gornje korenine se lahko odstranijo.

Listje krmске pese je dobra piča za prešiče. Kravam se to listje navadno ne polaga, ker prouzroča drisko.

POROČILA.

Toča je padala na binškočno nedeljo po Proseku, Zgoniku, Pliskovici, Skopem, Koprivi, Gabrovici, Kobljeglavi, Štanjelu, Dol. Branici, Šmarju, Velikih Žabljah do Dobravelj. Najbolj je potolkla Pliskovico, kjer je vzela celo vinsko letino in tudi poljščino. Večina kmetov je pokosila žito ter posejala cinkvantin in druge rastline. Trte so oškované tudi za prihodnje leto.

Kako kažejo trte? Četudi ne moremo reči, da so trte v ugodnem času cvele, vendar moramo biti do sedaj s zarodom še vedno zadovoljni. Burja, ki je pihala po Krasu in po Vipavskem ravno ob času cvetja, oglušila je mnogo cvetov in zato so na grozdju le redke jagode. Le na nekaterih bolj občutljivih trtah izgubilo se je preveč zaroda. Trte, ki so odcvele pred burjo (pred binško prazniki), imajo lepše grozdje, nego one ki so cvete potem. Čudno se zdi vsakemu, kako trte letos izvenredno krepko rastejo. To prihaja od tod, ker imamo vroče poletje a zemlja je v globčini vsled zimskega in pomladanskega deževja še vedno vlažna. Na sploh lahko rečemo, da je še vedno lepo upanje na dobro trgategv. Izjemo delajo le oni nesrečneži, ki jih je zadela toča in pa oni, ki so se zanašali le v božjo previdnost in niso o pravem času škropili.

Goriška eksportna zadruga za zelenjavo nadaljuje tudi letos svoje delovanje s tem, da postavlja krompirju cene, pod katerimi ne smejo združniki svojega pridelka prodajati, niti trgovci od združnikov kupovati. Žal, da je letos vsled velike suše, ki je stisnila krompir, le malo tega pridelka in zato se je morala postaviti cena visoko. Do sedaj se držijo združniki in drugi kmetje natančno določil načelstva. Cena je znašala od 18. do 25. t. m. 12 K za kvintal. Sedaj mu je 10 K. Čim pride dober dež in se krompir popravi, se ta seveda zniža. Po večini imajo kmetje pa še vedno izgubo, tudi če prodajajo krompir tako drago. Krompirišče je še lepo, toda gomoljev je komaj polovico od drugih let.

Kuhanje žganja iz smokey (fig). Po obstoječih predpisih smelo se je do sedaj kuhati žganje samo iz svežih smokey, katere smo sami pridelali. Za žganje iz suhih tudi doma pridelanih smokey pa ni bilo nobene olajšave. Radi tega so bili osobito Dalmatinci in Istrani na škodi, ker niso mogli uporabiti neprodanih smokey. Dalmatinski in istrski državni poslanci so se zato trudili, da bi se ta nedostatek odpravil in kakor se nam sporoča, ne brez uspeha. Na pritisk kmetijskega ministerstva je finančno ministerstvo slednjic dovolilo kuhanje žganja iz suhih smokey domačega pridelka, ako se jih ne more drugače uporabiti.

Shodi radi izvažanja zelenjave. Na prošnjo načelstva Goriške eksportne zadruge za zelenjavo na deželni odbor, priredila sta ravnatelj kmetijske šole A. Štrekelj in pristav Podgornik več shodov, kjer so se kmetovatci poučili, kako morajo postopati s svojimi pri-

delki da dobé ti v svetu dobro ime in da se bodo lažje in boljše prodajali. Taki shodi so bili v Št. Petru, Vrtojbi, Sovodnjah, Biljah in v Standrežu. Obenem so se pretresavala seveda tudi druga važna kmetijska vprašanja.

Nagrade za sadno drevje.

Goriško kmetijsko društvo razpisuje nagrade po 10 K in 20 K v zlatu in jih bode podeljevalo onim revnejšim posestnikom in kolonom, ki dokažejo, da sadijo pravilno sadno drevje, da je dobro negujejo in oskrbujejo in da je branijo pred napadi raznega mrčesa. Tozadevne nekolekovane prošnje naj vložijo prosilci do konec julija t. l. pri Gor. kmet. društvu.

Oddaja plemenskih kobil. Pri c. in kr. trenski diviziji v Gradcu oddajale se bodo na dražbi vojaške kobile vročekrvnih plemen, stare pod 14 letom, ki so se izločile iz vojaštva. Pravico ponujati na dražbi imajo samo mali kmetski konjerejci, ki stanujejo v takih krajih, kjer se gojijo vročekrvni konji, kar mora potrditi politična oblast. Kdor sprejme tako kobilu, rediti in uporabljati za pleme jo mora vsaj 3 leta.

Oddaja mrjascev in svinj.

„Goriško kmetijsko društvo“ bode razdeljevalo brezplačno mrjasce in presice čiste velike jorkširske pasme kmetovalcem na deželi v svrhu, da se zboljša domače pleme.

Tozadevne nekolekovane prošnje je vložiti pri tem društvu do konec junija t. l.

Natančnejša pojasnila in pogoje daje „Goriško kmetijsko društvo“ v Gorici v uradnih urah.

Kmetijski shodi. Goriško kmetijsko društvo je priredilo dne 7. t. m. kmetijski shod v Tolminu, dne 8. t. m. enak shod v Kobaridu. Shoda sta pokazala, da se tamošnji kmetovalci zelo zanimajo za zboljšanje kmetijstva. Po predavanju, ki sta ga imela gg. Dominko

Viljem in tajnik Kocjančič Franc, vnel se je živahen razgovor v gospodarskih vprašanjih. Sklenilo se je delati na to, da se zboljšajo razmere na naših planinah, kajti to je neobhodno potrebno. Sedaj so planine v takem stanju, da pride živina na jesen mesto okrepcana, vsa shujšana doli s hribov in da celo marsikatera goved pogine vsled pomanjkanja paše in dobre vode.

Tu bode treba izdatne državne in deželne podpore, da se vsaj nekoliko razmere ublažijo.

Predavatelja sta se žal prepričala, da stoji sadjereja tudi na še zelo nizki stopinji, da ljudstvo pač sadi in odbira sadno drevje, da pa ni o kakšni pravilni vzgoji in pravem oskrbovanju drevja ni duha ne sluha; zato pa je nastopil letos mrčes v takih množinah, osobito na Tolminskem, da ne bode nič sadja.

Najžalostneje pa je, da gredo nasadi ob drž. cesti v slabem izgledu naprej.

Stalnega potovalnega učitelja ni, uzorne kmetije nikjer, država sama pa prepušča svoje sadne nasade previdnosti božji; ni toraj čuda da je sadjereja še na tako nizki stopinji. Gor. kmet. društvo bo pač moralo obračati tem krajem več pozornosti.

Po kmet. shodu v Kobaridu predaval je g. naduč. Likozar odposlanec čebelarskega društva v Ljubljani o potrebi in koristi čebelarske organizacije, nakar se je ustanovila podružnica čebelarskega društva v Kobaridu. Posebno dobro je bil obiskan shod v Kobaridu, v Tolminu pa je bila udeležba radi skrajno neugodnega vremena manjša. Vspeh shodov pa je tak, da smemo v kratkem tudi v teh krajih pričakovati preobrata na boljše.

Dne 14. junija 1908 je priredilo „Goriško kmetijsko društvo“ na željo svojih članov dva podučna shoda v zapadnih Brdih; prvi se je vršil v F o j a n a zjutraj koj po dokončani sv. maši; drugi pa v šolski sobi v Hruševlji po popoldanski službi božji.

Pri obeh shodih je bila udeležba še precej velika, četudi ima ljudstvo opravilo s prodajo črešenj.

Predsednik našega društva ki je vodil oba shoda je govoril v daljši razpravi o pomenu in osobito o namenu ter o nalogi, katero ima „Goriško kmetijsko društvo“. Obrazložil je dolžnosti članov in kakšne dobrote in kaj vse sploh nudi društvo svojim udom.

Na to je nastopil g. V. Dominko, ravnatelj kmet. šole v pok. ter je govoril na posebno zahtevo gg. članov o prešičji reji. Najprej je razlagal in opisal kakšen mora biti hlev in kaj zahteva prešič;

prešel je potem na razne prašičje pasme, o reji prešičev sploh, o pitanju, o plemenitvi, o boleznih itd. Govor je bil zelo lep in poljuden. Tej razpravi, ki je bila zelo podučna so tudi poslušalci sledili z vidnim zanimanjem.

V zapadnih Brdih je prešičja reja sicer še precej razširjena četudi niso baje krajne razmere popolnoma ugodne. Poleg tega namreč, da je pomanjkanje vode v vseh zelo občutno, je tudi kolonstvo nekakova ovira pri zboljšanju ali pri napravi pravih hlevov. —

Med tem ko se je v Fojani po končanem podučnem predavanju razpravljalo o raznih trtnih boleznih, o črvičih in škodljivcih sadnega drevja, o živinskih boleznih itd., se je v Hruševlju končalo s protestom nekega kmeta kolona češ, kaj jim pomaga ves poduk, če pa jim gospodar — lastnik ničesar ne napravi. Predsednik mu je na to takoj odgovoril, da društvo nima nalog nasvetovati in podučevati ljudstvo, pospeševati kmetijstvo in potegovati se za kmetijske koristi; nima pa pravice mešati se v pravne razmere najemnika do lastnika. Ako bi se društvo mešalo v te zadeve, prestopilo bi svoj po pravilih določen delokrog. Pristavlja in priporoča interpelantu, naj se glede zboljšanja hlevov z lastnikom dogovori.

Dostaviti moramo, da se je udeležilo obeh shodov tudi več žensk in hišnih gospodinj.

Umetne ognje,

kakor: rakete, bengalične luči, rimske sveče, kolesa tudi po posebnih načrtih izdeluje tvrdka

Ferd. Makuc

tovarna umetnih ognjev
Gorica.

Povsod koder je prepovedano v resnici nevarno streljanje z železnimi možnarji se danes rabijo **papirnatimi topiči** in sicer zato ker so oblastva dovolila uporabo teh, ker je spoznala da niso nevarni.

Zvedel sem da je na Kranjskem razširjeno mnenje da je vsako streljanje prepovedano. To pa je napačno. Prepovedano je samo streljanje z železnimi možnarji. Priporočam toraj slav. županstvu in cerkvenim predstojnikom, da ob raznih slavnostih streljajo edino le z **papirnatimi topiči**, katere razpošiljam v zabojih, po: 50 komadov za 20 kron, 100 komadov za 40 kron.

Fichtenin Agra

najpripravnejše, najcenejše in najboljše sredstvo za popolno uničenje listnih uši, krvavih uši, kaparjev, poljskih bolh, gosenic, paljkov itd. na sadnem drevju, lepotičnih rastlinah in v vrtih. — Popolnoma brez strupa, toraj popolnoma neškodljivo za cvetje, listje in sadje.

Lahko raztopljuje ter pripravno za škropljenje in mazanje
1 škalka 1 kg po kron 3 zadostuje za 100 litrov vode.

Zastopstvo za Primorsko:

Huber & Comp, Trst, via S. Apolinare št. 4

Anton Seacoz Trst, via Campanile št. 19. ○ ○

Goriško kmetijsko

Korenjski trg,

ima v svoji zalogi in razprodaja
potrebščine

Žveplo ventilirano $80/_{85}$ fino vrečah od 50
kg po 18 K *q*;

Žveplo I. vrste $60/_{66}$ fino, vrečah od 50 *kg*
po 15 K *q*;

Žveplo pomešano s $3/_{6}$ zmlete modre ga-
lice (za prvo in drugo žveplanje) v vrečah
od 25 *kg* po 19 K *q*;

Modro galico po 63 vin. *kg*;

„Dendrin“ za pokončevanje mrčesov, po
60 vin. *kg*;

Kajnit po K 6— *q*;

Kalijevo sol $40/_{6}$ po 15 K *q*;

Čilski soliter po 32 K *q*;

Klajno vapno po 28 vin. *kg*, cela vreča 50
kg po 24 vin. *kg*;

Fattingerjevo mesno pičo za perotnino 1
kg 42 vin.;

**Društvo naročuje nadalje vse
po najnižjih**

društvo v Gorici

Attemsova palača

svojim članom sledeče kmetijske
in gnojila:

Fattingerjevo mesno pičo za piščance 1
kg 42 vin.;

Fattingerjevo krvno pičo Luhulus 1 *kg* 24 vin.

Najfinejše gumijeve trakce za cepljenje 1
dkg 24 vin.;

Rafijo za vezanje po 1 K *kg*;

Škropilnice za trte in za drevje, žveplalnike;

Ročne okopalnike za okopavati, pleti, gra-
biti, sejati, osipavati itd od K 13-50 do
K 72;

Okopalnike za polje za enega konja po-
sebno pripravne za razna dela po 65-50 K;

Železne pluge za polje in vinograde od
36 K naprej;

Travniške brane od 70 K do 80 K;

Trosilne torbe za umetna gnojila, razpršil-
nike za gnojnico in sesalke za gnojnico.

**druge kmetijske potrebščine
cenah.**

Zapomni si

da kupiš najbolje obleke
za se in otroke, klobuke in čevlje
pri znani tvrdki

J. Medved

GORICA

(Ne straši se velikih šip, postrežba domača).

Tiska „Narodna Tiskarna“ v Gorici. (Odgov. L. Lukežič).